

RP 116/2004 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 20 § i lagen om statliga affärsverk

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att övergångsbestämmelsen i lagen om statliga affärsverk ändras. Det föreslås att tillämpningen av nämnda lag för Luftfartsverkets del senare-

läggs med ett år, från ingången av 2005 till ingången av 2006.

Lagen avses skall träda i kraft vid ingången av 2005.

MOTIVERING

1. Nuläge

Lagen om statliga affärsverk (1185/2002), nedan *den nya allmänna lagen*, trädde i kraft den 1 februari 2003. Genom den nya allmänna lagen upphävdes 1987 års lag om statens affärsverk (627/1987), nedan *den allmänna lagen från år 1987*. I lagen ändrades 20 § genom en lag av den 10 oktober 2003 (858/2003), då tillämpningen av den nya allmänna lagen framsköttes för Forststyrelsens del med ett år.

Den lagstiftning som gäller affärsverk utgörs av den allmänna lagen samt av lagar och förordningar om de enskilda affärsverken. Enligt 20 § 1 mom. i den nya allmänna lagen tillämpas den allmänna lagen från år 1987 till och med den 31 december 2003 på affärsverk som har grundats som affärsverk enligt sistnämnda lag. Avsikten var att under 2003 eller under 2004 revidera speciallagarna om affärsverken så att de motsvarar målsättningen i den nya allmänna lagen. Under övergångsperioden har på affärsverken tillämpats bestämmelserna i den allmänna lagen från år 1987. Enligt 20 § 2 mom. i den nya allmänna lagen tillämpas den nya allmänna lagen på Luftfartsverket från ingången av år 2005.

Centrala utgångspunkter för den nya allmänna lagen var, enligt den allmänna motiveringen i den regeringsproposition (RP 161/2002 rd) som ledde till att den nya allmänna lagen utfärdades, innehållet i den nya grundlagen samt utvecklingen inom lagstiftningen om annan företagsverksamhet. Även förändringarna i samhället, i synnerhet kravet på en fungerande gemensam marknad samt

konkurrensneutraliteten, beaktades. Affärsverkens konkurrensställning har påverkats av systemet med ersättningsanslag enligt den allmänna lagen från år 1987 och korssubventionssystemet samt prissättningen som avviker från företagsekonomisk prissättning. Målsättningen, när den nya allmänna lagen gavs, har dessutom varit att separera affärsverksamheten och den övriga verksamheten från varandra till tydliga helheter samt att i mån av möjlighet övergå till ett beställarproducentssystem vid finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna.

Enligt 2 § i den nya allmänna lagen bedriver ett affärsverk affärsverksamhet inom sitt verksamhetsområde och utför dessutom övriga uppgifter som föreskrivits för det i lagen om affärsverket. Ett statligt affärsverk kan i den ordning 124 § i grundlagen anger anförtros offentliga förvaltningsuppgifter. Förutsättningen är då att detta är nödvändigt för ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och att det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning.

Luftfartsverket är enligt lagen om Luftfartsverket (1123/1990) ett affärsverk inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde.

Enligt 2 § i lagen om Luftfartsverket tillhandahåller Luftfartsverket flygplats- och flygtrafiktjänster för den civila och militära luftfarten samt bedriver annan affärsverksamhet som har samband med dess verksamhetsområde. Luftfartsverket har även till uppgift att sköta den allmänna flygsäkerheten samt meddela föreskrifter och anvisningar

om luftfarten, att behandla tillstånd och certifikat som gäller luftfarten samt luftfartygens flygverksamhet, flygduglighet och registrering liksom även ärenden som gäller in-teckning i luftfartyg. Verket skall även främja luftfarten och svara för utvecklingen av och tillsynen över luftfarten och för andra myndighetsuppgifter inom den civila luftfarten. Luftfartsverket svarar också för internationella avtal och internationellt samarbete inom den civila luftfarten till den del saken inte hör under någon annan myndighet. Genom förordning och statsrådsbeslut kan även andra lämpliga uppgifter anförtros Luftfartsverket.

För skötsel av de i 2 § i lagen om Luftfartsverket avsedda myndighetsuppgifterna har Luftfartsverket en särskild enhet, Luftfartsinspektionen, vars chef eller den som han har förordnat därtill avgör i synnerhet frågor som gäller föreskrifter och anvisningar om flygsäkerheten, tillsynen över den civila luftfarten, certifikat, luftfartygens flygverksamhet, flygduglighet, registrering samt in-teckning i luftfartyg.

Enligt 6 § i lagen om Luftfartsverket bestäms genom förordning av kommunikationsministeriet om storleken av avgifterna för Luftfartsverkets myndighetsuppgifter. Avgifterna för myndighetsuppgifter bestäms så att de är högst så stora som de kostnader som uppgifterna medför. Vid prissättningen kan även beaktas trafiksäkerhetskraven och främjandet av luftfarten.

Enligt 8 § i lagen om Luftfartsverket tas det årligen in i statsbudgeten ett anslag för ersättning av de tjänster som Luftfartsverket tillhandahåller den militära luftfarten. Om Luftfartsverket tilldelas någon annan betydande uppgift eller skyldighet som är olönsam, skall ett anslag för ersättning av uppgiften eller förpliktelsen tas in i statsbudgeten eller också skall den därav förorsakade belastningen beaktas när verkets resultatmål ställs upp. Luftfartsverket fullgör en sådan uppgift med beaktande av företagsekonomiska synpunkter och det uppställda resultatmålet inom ramen för ersättningen och inkomsterna av uppgiften.

Enligt 9 § i lagen om Luftfartsverket godkänner riksdagen, efter att statsbudgeten godkänts, de viktigaste målen för Luftfartsverkets service och verksamhet i övrigt. När

Luftfartsverket lagt fram sin preliminära resultat- och finansieringsplan beslutar ministeriet om målen för Luftfartsverkets service och den övriga verksamheten inom de gränser som riksdagen och statsrådet dragit upp. Ministeriet beslutar vid behov också om delar av Luftfartsverkets resultatmål enligt det resultatmål som statsrådet har ställt upp och om de ersättningar som skall beviljas Luftfartsverket.

2. Föreslagna ändringar

Hur Luftfartsverkets offentliga förvaltningsuppgifter är organiserade har utretts sedan början av juni 2003 av en arbetsgrupp som tillsatts av kommunikationsministeriet. Arbetsgruppen har konstaterat att en del av Luftfartsverkets offentliga förvaltningsuppgifter är att utfärda rättsnormer eller annan utövning av offentlig makt som anknuter till dem. Utifrån arbetsgruppens mellanrapport har kommunikationsministeriet i oktober 2003 preliminärt beslutat att de offentliga förvaltningsuppgifter som Luftfartsverket sköter skall avskiljas till en myndighet som grundas vid ingången av 2006. Tidpunkten för tillämpning, vid ingången av 2005, i övergångsbestämmelsen i den nya allmänna lagen ansågs inte vara möjlig eftersom grundandet av den nya myndigheten förutsätter att lagen om Luftfartsverket revideras och utöver avsevärda ekonomiska arrangemang och rekrytering av personal även en omfattande revidering av luftfartslagstiftningen. Arbetsgruppen förbereder för närvarande en totalreform av luftfartslagstiftningen som beaktar utfärdandet av rättsnormer och organisationen av andra offentliga förvaltningsuppgifter, den utveckling som skett inom luftfarten och ändringarna inom gemenskapslagstiftningen.

Avsikten är att Luftfartsverket genomför sin interna omorganisation och avskiljandet av de offentliga förvaltningsuppgifterna och behövliga personalarrangemang innan myndigheten grundas, så att den nya myndighetens verksamhet kan starta utan funktionella avbrott vid ingången av 2006. Behövliga investeringar och kostnader som anknuter till rekryteringen av ny personal finansieras med

Luftfartsverkets interna finansiering och de beaktas som en faktor som reducerar Luftfartsverkets intäktsföring av vinst.

Det föreslås att 20 § i den nya allmänna lagen ändras så, att bestämmelserna i den allmänna lagen från år 1987 skall tillämpas på Luftfartsverket ännu 2005 och den nya allmänna lagen tillämpas på Luftfartsverket vid ingången av 2006.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga statsekonomiska verkningar. Den allmänna lagen från 1987 tillämpas på Luftfartsverket ännu hela 2005. Bedömningen av hur Luftfartsverkets företagsekonomiska uppgifter och offentliga förvaltningsuppgifter skall skötas framdeles senareläggs med ett år.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag genom ett samarbete mellan kommunikationsministeriets och finansministeriets företrädare. Kommunikationsministeriet har dessutom med ett den 11 maj daterat brev begärt att finansministeriet vidtar åtgärder för att senarelägga tillämpningen av den nya allmänna lagen på Luftfartsverket med ett år från ingången av 2005 till ingången av 2006.

5. Ikraftträdande

Ändringarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2005.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 20 § i lagen om statliga affärsverk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om statliga affärsverk (1185/2002) 20 § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 858/2003, som följer:

20 §	cember 2004 och på Luftfartsverket den tidi- gare lagen tillämpas till den 31 december 2005.
<i>Övergångsbestämmelser</i>	-----

Utan hinder av 1 mom. tillämpas på Forst-
styrelsen den tidigare lagen till den 31 de-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 11 juni 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Andra finansminister *Ulla-Maj Wideroos*

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av 20 § i lagen om statliga affärsverk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om statliga affärsverk (1185/2002) 20 § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 858/2003, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lyselse

20 §

Övergångsbestämmelser

Utan hinder av 1 mom. tillämpas på *Luftfartsverket* och Forststyrelsen lagen om statens affärsverk till och med den 31 december 2004.

Utan hinder av 1 mom. tillämpas på Forststyrelsen den tidigare lagen till den 31 december 2004 *och på Luftfartsverket den tidigare lagen tillämpas till den 31 december 2005.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
